

Fakangofua he Matu'a Kau he Fekumi

'Oku fai 'a e kole atu ke ke kau 'i ha fefumi ako. Kimu'a pea ke toki tali eni, kuo pau ke 'oatu ha fakamatala fakalukufua ki he fekumi ako 'oku fai. Kuo pau ke 'asi ai ha ngaahi tefito'i fakamatala ki hono fakamahino ki ha 'uhinga 'oku ke loto pe ta'eloto ke 'oua kau ho fanau he fekumi ako ko'eni.

Kuo pau ke tala atu he tokotaha fakatotolo 'a e ngaahi me'a

ko'eni, pea ke toki loto lelei ke fakahoko ia:

- (i) ki he ngaahi taumu'a, founa, pea mo e loloa ko ia 'o e fekumi;
- (ii) ki ha ngaahi founa fakatotolo akoako;
- (iii) ki ha ngaahi tu'atamaki 'oku faka'ilo'ilo ki ai, ta'efiemalie, pea mo ha ngaahi lelei 'o e fekumi;
- (iv) mo ha ngaahi founa fakatu'amelie kehekehe pe ko ha ngaahi faito'o (treatment);
- (v) ki he founa 'oku tauhi mo malu'i (confidentiality); pea mo
- (vi) kinautolu 'oku fetu'utaki ki ai 'o fekau'aki mo ha ngaahi fehu'i, launga, pe ko ha lavea.

Kuo pau ke hanga he tokotaha fakatotolo 'o tala atu 'a e ngaahi me'a ko'eni, kapau 'oku fekau'aki mo koe:

- (i) ha ngaahi totongi 'e ma'u ai pe ko ha faito'o fakametikolo (medical) ne tupu ai ha lavea;
- (ii) ko ha ngaahi tu'atamaki 'oku 'ikai malava 'o 'ilo ki ai;
- (iii) ngaahi me'a ka hoko pea lava ai he tokotaha fakatotolo 'o ta'ofi ho fanau ke kau he fekumi;
- (iv) ko ha ngaahi fakamole (cost) 'e tanaki atu kiate koe pe ko ho fanau;
- (v) ko e ha ha me'a 'e hoko kapau 'e ta'ofi ho fanau ke kau 'i he fekumi;
- (vi) ko e taimi 'e tala atu ai 'o ha ngaahi 'ilo fo'ou 'a ia 'e uesia ai ho loto ke fakangofua ke kau mai ho fanau 'i he fekumi;
- (vii) ko e toko fiha 'a e kakai 'oku kau he fekumi; pea mo e
- (viii) founa 'oku fiema'u ai ke ke fakangofua hono ngaue'aki ki he ngaahi fakamatala fakametikolo (medical) 'o e fekumi.

Ko e kau ho fanau 'i he fekumi ko'eni ko ha volenitia ia, pea ko ho fanau 'e 'ikai tautea'i pe mole ha ngaahi leleli (benefits) kapau teke fakafisi ke nau kau pe fili ke ta'ofi 'enau kau ai. Ko ho fakamo'oni he tohi ko'eni 'oku 'uhinga ia, ko e fekumi ako, 'o kau ai 'a e fakamatala 'i 'olunga, kuo 'osi fakamatala ngutu atu kiate koe, pea na'ake loto tau'atina (voluntarily) pe ke kau hi fanau ki ai. Ka pau 'oku ke ke loto ke kau ho fanau ki ai, kuo pau ke 'oatu 'a e tohi ko'eni kuo 'osi fakamo'oni pea mo ha tohi 'oku fakamatala fakalukufua ai ki he fekumi 'i he lea Faka-Pilitania.

Ngaahi Fehu'i?

Ka 'i ai ha ngaahi fehu'i, launga, lavea, pea ko ha me'a 'oku ke tokanga ki ai he fekumi, te ke lava pe 'o fetu'utaki mo e tokotaha fakatotolo 'aki 'a e fika telefoni 'oku tohi 'i he fakamatala fakalukufua ki he fekumi. Ka 'i ai ha fehu'i ki ho ngaahi totonu koe tokotaha 'oku kau he fekumi, pe ko ha ngaahi fehu'i pe,

launga, pe ko ha me'a 'oku 'ikai lava 'e koe 'o talanoa ki ai mo e tokotaha fakatotolo, kataki 'o fetu'utaki mo e 'Ofisi Poate Kautaha Vakai'i (Institutional Review Board Office) 'aki hono faka'aonga'i 'a e fika telefoni pe ko e tu'asila 'imeili 'oku 'asi he tohi fakamatala fakalukufua ki he fekumi.

 Hingoa Fanau

 Hingoa tokotaha kau he fekumi

 Fakamo'oni Matu'a/Tauhi

 'Aho

 Fetu'utaki mo e Fanau ko e Matu'a/Tahi

'Oku ou fakapapau'i na'aku 'iai tonu koe tokotaha liliu lea 'ihe taimi na'e fai ai ae ako pe koe fekumi ko'eni. 'Oku ou fakamo'oni'i 'oku ou kualafai pea ma'u ae taukei totonu ke liliu lea ki he matu'a/tauhi ki he lea faka Tonga moe faka Pipilitania. Ko ia ai, 'i he 'eku fakamo'oni ki he foomu, 'oku ou fakapapau'i 'oku ou oatu ae lilu kakato ki he fefakafetongi'aki 'a e tokotaha fekumi mo e fakangofua he matu'a/tauhi ke kau he fekumi ako, pea fai ia ki he 'eku lelei taha.

 Hingoa tokotaha liliulea

 Fakamo'oni Liliulea

 'Aho